

SKUPAJ NA TRAJNOSTNI POTI

Cilji trajnostnega razvoja (CTR) so del mednarodne zaveze 193 članic Združenih narodov, imenovane Agenda za trajnostni razvoj 2030. Je dokument, ki nam lahko pomaga o CTR osveščati tudi mlade in skupaj z njimi iskati rešitve. Prav vsak_a od nas namreč lahko prispeva k njihovemu uresničevanju in s tem k svetu brez revščine in lakote, zaščiti planeta in zagotavljanju miru in blaginje za vse.

POVZETEK

Udeleženci_ke se seznanijo s CTR, sprejetimi v okviru Agende za trajnostni razvoj 2030, katere podpisnica je tudi Slovenija. Občutijo pomen socialne neenakosti in spoznajo »največjo svetovno učno uro«, posnetek, ki priča o globalnih spremembah in nagovarja k aktivaciji in skrbi za sočloveka in okolje. Ura se zaključí z razmislekom o prihodnosti in z iskanjem rešitev.

CILJI

Delavnica udeležence_ke seznaní s cilji trajnostnega razvoja ter jih spodbudi k razmisleku o problemu socialne nepravilnosti. Udeleženci_ke s pomočjo delavnice krepijo zavedanje o povezanosti in soodvisnosti vseh ljudi in narave ter pomembnosti sprejemanja odgovornosti za svoja dejanja. Kritično razmišljajo o prihodnosti našega planeta ter iščejo rešitve za pozitivne spremembe v družbi.

ŠTEVILO UDELEŽENCEV_K

5—25

STAROST

12+

TRAJANJE

45 minut*

PREDMETI

tuj jezik, domovinska in državljsanska kultura in etika, geografija, biologija, sociologija, naravoslovje idr.

PRIPOMOČKI

manjši predmeti, ki ponazarjajo dobrine, npr. kamni, frnikole, manjše čokoladice, bomboni (*število predmetov naj bo večje, kot je število udeležencev_k), priloga 1

POSTOPEK

KORAK 1: (2 MIN)

Udeležence_ke vprašajte, če so že slišali_e za cilje trajnostnega razvoja. Spodbudite jih, da nanizajo asociacije, ki se jim ob tej besedni zvezi porajajo. Nič hudega, če še niso slišali_e zanje, zaenkrat ne podajte dodatne razlage. Nato jim nesorazmerno in povsem naključno razdelite čokoladice* (oz. druge majhne predmete, ki predstavljajo dobrine) in jih pri tem največ zadržite zase. Povabite jih, da malce pogledajo naokoli in si izmenjajo, koliko čokoladic (oz. drugih predmetov) je kdo dobil. Nato jim zastavite naslednja vprašanja:

- Kakšna se vam zdi takšna porazdelitev? Je pravična? Zakaj ne?
- Kako so bile čokoladice (oz. drugi predmeti) razdeljene? Naključno ali po kakšnem ključu?
- Kaj lahko čokoladice predstavljajo?
- Kakšno je stanje s »čokoladicami« v naši družbi? Enako ali drugačno? Zakaj?

Udeleženci_ke podajo svoje odgovore in opažanja, nato jim razložite, da so bile čokoladice razdeljene povsem naključno, a nepravilno. Pojasnite, da čokoladice predstavljajo družbene dobrine (pravica do izobraževanja, enake možnosti, dostop do pitne vode ipd.), razdelitev pa ponazarja družbeno neenakost, ki je samo eden od izzivov, s katerimi se današnja družba sooča.

*Priporočamo, da uporabite čokoladice iz pravične trgovine.

KORAK 2: (10 MIN)

S pomočjo tabele (PRILOGA 1) udeležencem_kam predstavite izraz »cilji trajnostnega razvoja« in jim povejte, da so bili cilji razviti z namenom zmanjšanja neenakosti v vseh življenjsko pomembnih pogledih ter ustvarjanja pravičnega sveta za vse. To se nanaša tudi na cilje, povezane s planetom in podnebnimi spremembami, saj slednje v največji meri vplivajo na tiste, ki se sami ne morejo v zadostni meri boriti proti njim. Razložite koncept »trajnosti« v besedni zvezi »trajnostni razvoj«. Pri tem vam je lahko v pomoč naslednja definicija trajnostnega razvoja: »Trajnostni razvoj je razvoj, ki izpolni potrebe današnjih generacij, ne da bi obenem prihodnjim generacijam omejil možnosti, da zadovoljijo svoje potrebe« (Svetovna komisija za okolje in razvoj, »Brundtlandova komisija«, 1987).

KORAK 3: (15 MIN)

Predvajajte videoposnetek »[Malala introducing the The World's Largest Lesson; Animation part 1](#)« (če delavnico izvajate pri poučevanju tujega jezika, izberite predvajanje v tem jeziku) in udeležencem_kam naročite, da si med ogledom beležijo neznane besede. Po ogledu videoposnetka preverite razumevanje, in sicer tako, da se udeleženci_ke v parih pogovorijo o svojem življenju leta 2030. Pri tem jih spodbujajte z naslednjimi vprašanji:

- Koliko boste stari_e leta 2030?
- Kaj boste takrat počeli_e? Kakšno delo boste opravljali_e oziroma kaj boste študirali_e?
- Kako boste preživljali_e prosti čas?
- Kako mislite, da bodo živeli ljudje na različnih koncih sveta?
- Zakaj je leto 2030 pomembno?
- Kaj lahko skupaj naredimo, da bo leto 2030 bolj trajnostno?

Udeleženci_ke nato v parih ostalim predstavijo, kako si njegov_en partner_ka predstavlja svoje življenje v letu 2030. *Pri poučevanju tujega jezika lahko namesto rabe prihodnjika uporabijo tudi sedanjik (simbolično se preselijo v leto 2030).

KORAK 4: (10 MIN)

Udeleženci_ke se usedejo v krog, vi pa jih spodbudite k pogovoru o tem, kako bo naše življenje (delo, prosti čas) v prihodnosti povezano s cilji trajnostnega razvoja. Dobrodošlo je, da tudi vi z udeleženci_kami delite svojo zgodbo. Pri pogovoru si lahko pomagate z naslednjimi vprašanji:

- Kateri so največji izzivi, s katerimi bomo soočeni leta 2030 in naprej?
- Kako lahko vsak od nas prispeva k uresnitvi ciljev trajnostnega razvoja? (Primer: če nekdó želi postati učitelj_ica, naj pove, kako si bo prizadeval_a za dosego cilja št. 3.)
- Za katerega izmed ciljev trajnostnega razvoja si boste prizadevali kot skupina, razred, družina? Kakšni bodo vaši naslednji koraki za uresničitev tega cilja?

KOTIČEK Z INFORMACIJAMI

- Svetovni voditelji so na Vrhu Organizacije združenih narodov (OZN) o trajnostnem razvoju, ki je potekal kot zasedanje na visoki ravni Generalne skupščine OZN med 25. in 27. septembrom 2015 v New Yorku, sprejeli Agendo 2030 za trajnostni razvoj – novo razvojno agendo, ki usmerja prizadevanja na področju razvoja nadaljnjih 15 let. Nova razvojna agenda opredeljuje univerzalen pristop do razvoja – cilje trajnostnega razvoja implementirajo tudi države donatorice razvojne pomoči.
- Cilji trajnostnega razvoja na uravnotežen način naslavljajo tri dimenzije trajnostnega razvoja (ekonomsko, socialno in okoljsko) in so implementirani skozi partnerstva relevantnih deležnikov. VIR: Brošura o ciljih trajnostnega razvoja: http://www.sloga-platform.org/wp-content/uploads/2015/12/SLOGA_CiljiTrajnostnegaRazvoja_Brosura_SPLET-1.pdf (Sloga, 2015)
- Opisi CTR: <http://www.globalni-cilji.si/>
- Dokument »Agenda za trajnostni razvoj 2030« v slovenščini: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZZ/Dokumenti/multilateral/razvojno-sodelovanje/1289ed1268/Agenda_za_trajnostni_razvoj_2030.pdf
- Tabela z opisi CTR v različnih jezikih je na voljo na spletni strani: http://www.unis.unvienna.org/unis/sl/topics/sustainable_development_goals.html
- Priročnik »Z globalnim učenjem do globalnih ciljev« (2016), dostopen na: http://tuditi.si/wp-content/uploads/sites/2/2016/10/ctr_issuu.pdf
- Priročnik »Globalni cilji za lokalni trajnostni razvoj« (2018), dostopen na: <http://www.sloga-platform.org/wp-content/uploads/2018/06/SDGS-prirocnik.pdf>
- Kartice z aktivnostmi na temo ciljev trajnostnega razvoja (2017), dostopne na: https://issuu.com/drustvo_humanitas/docs/kartice_ctr

PREDLOG

Udeleženci_ke lahko v nadaljevanju aktivnosti napišejo esej, narišejo sliko, ustvarijo strip ali posnamejo kratek video o tem, kako vidijo svet, v katerem bodo živeli leta 2030 ter s kakšnimi dejanji ga bodo spreminjali_e na bolje.

VIRI

- Metoda je povzeta po opisu aktivnosti *Trajnostno v 2030*, ki je nastala med pripravo priročnika delovne skupine za tuje jezike v okviru projekta *Globalni izzivi – Globalni predmeti*. Osnutek aktivnosti je pripravila Staša Benko.
- Cleanright. *Trajnostni razvoj: Prednostni cilj naše industrije (detergentov in drugih izdelkov za čiščenje ter vzdrževanje doma)*: http://si.cleanright.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=1826&Itemid=1525
- The World's Largest Lesson; spletni portal. (2015). *World's Largest Lesson introduces the Sustainable Development Goals*: <http://worldslargestlesson.globalgoals.org/>
- »The World's largest lesson«; Animated films - part 1, part 2, part 3«: <http://worldslargestlesson.globalgoals.org/animated-films/>
- Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030: http://www.mzz.gov.si/fileadmin/pageuploads/Zunanja_politika/ZDH/Politike_MRS/Spremenimo_svet_-_Agenda_za_trajnostni_razvoj_2030.pdf
- Oddelek Združenih narodov za javne informacije: <http://17goals.org/wp-content/uploads/2016/10/UN-Guidelines-for-Use-of-SDG-logo-and-17-icons.October-2016.pdf>

GLOBALNI IZZIVI
GLOBALNI PREDMETI

MEĐNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION